

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Dopitové a soudkyně JUDr. Eustasie Rutarové a JUDr. Magdaleny Vinklerové ve věci

žalobkyně: **ASIANA Transport, s.r.o.**, IČO 28428838
sídlo Terronská 876/68, 160 00 Praha 6 – Bubeneč
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Dejlem, Ph.D., LL.M.
sídlem Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **STUDENT AGENCY k.s.**, IČO 25317075
sídlo náměstí Svobody 86/17, Brno – město, 602 00 Brno

o zaplacení 15.690.059 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. prosince 2022 č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1466 ve znění doplňujícího usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. prosince 2022 č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1481

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části: ve výroku I. **potvrzuje**, ve výrocích III. a IV. **mění** takto:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 1.350.063,18 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobkyně.

Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Brně na nákladech státu částku 18.378,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 152.806,06 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem označeným shora Krajský soud v Brně zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobkyni částku 11.022.432 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % p.a. od 30. 11. 2011 do zaplacení (výrok I.). Žalobu s žádostí, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 4.667.627 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % p.a. z částky 4.667.627 Kč od 30. 11. 2011 do zaplacení zamítl (výrok II.). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 3.544.414,10 Kč (výrok III.). Dále žalovanou zavázal k povinnosti zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Brně na nákladech znalečného částku 13.127,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.) a rozhodl, že se žalobkyni vrací přeplatek zálohy na znalečném ve výši 21.739,50 Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na zjištění z provedených důkazů, jak jsou obsažena v odůvodnění rozsudku č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1193 ze dne 19. 5. 2020. Vycházel z prokázaných skutečností, že žalovaná se vytykánoho jednání v nekalé soutěži dopustila, škoda vznikla v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním žalované. Znaleckým posudkem společnosti PROSCON byla prokázána škoda na ušlém zisku ve výši 11.442.087 Kč, přičemž nárok na náhradu skutečné škody byl prokázán ve výši 286.528 Kč z titulu prokazatelně vynaložených a zmařených nákladů na zahájení a provoz autobusové linky v rozhodné době. Dále konstatoval, že škoda byla v žalobě vyčíslena předběžně částkou 21.000.000 Kč a byla uplatněna žalobkyní ASIANA Transport, s.r.o. a společností ASIANA, spol. s r.o. tedy každou z žalobkyň byla samostatně požadovaná částka 10.500.000 Kč. Dne 4. 7. 2017 byla uzavřena smlouva o postoupení pohledávky, kterou platně postoupila společnost ASIANA, spol. s r.o. společnosti ASIANA Transport s.r.o. celou pohledávku na náhradu škody. Před tím, než společnost ASIANA Transport s.r.o. vstoupila do postavení ASIANA, spol. s r.o. ohledně uplatněného nároku žalobou ze dne 30. 11. 2001, žalobkyně nejprve rozšířila nárok na náhradu škody podáním ze dne 5. 7. 2012 o částku 2.395.864 Kč a následně podáním ze dne 30.6. 2014 vzala žalobu ohledně částky 6.999.622 Kč zpět. Na rozdíl od společnosti ASIANA, spol. s r.o., která od počátku až do vstupu žalobkyně do jejího postavení uplatňovala nárok na zaplacení částky 10.500.000 Kč, žalobkyně ASIANA Transport s.r.o. po úpravách uplatňovala pouze nárok na zaplacení částky 5.869.242 Kč. Žalobkyně ASIANA Transport, s.r.o. vstoupila do procesního postavení společnosti ASIANA, spol. s r.o. ke dni 20. 1. 2020, to je ke dni, kdy nabylo právní moci usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 4 Cmo 155/2019-1174 ze dne 17. 12. 2019. S poukazem na závěry Nejvyššího soudu dále konstatoval, že procesní úkony učiněné žalobkyní ve smyslu částečného zpětvzetí žaloby nemohly žádným relevantním způsobem zasáhnout do nároku na náhradu škody, který ve výši 10.500.000 Kč uplatnila ASIANA, spol. s r.o. Dle specifikace žalobkyň, nárok na náhradu skutečné škody představoval částku ve formě fakturace nákladů na vstup společnosti ASIANA, spol. s r.o. na relevantní trh ve výši 4.954.155,31 Kč a zbytek jimi uplatněné částky představoval nárok na ušlý zisk, tudíž každá z žalobkyň v žalobě uplatnila nárok na náhradu ušlého zisku ve výši 8.022.922,345 Kč a nárok na náhradu skutečné škody ve výši 2.477.077,655 Kč, to je v souhrnu každá z nich ve výši 10.500.000 Kč. Ke dni podání žaloby byla aktivně legitimovanou žalobkyně ASIANA, spol. s r.o. S účinností od 4. 7. 2012 v důsledku uzavřené smlouvy o postoupení pohledávky celá tato pohledávka přešla na žalobkyni. Dále konstatoval, že v řízení bylo prokázáno, že škoda vznikla společnosti ASIANA, spol. s r.o. jako provozovatelce autobusové linky Praha - Brno a zpět v rozhodném období. V době podání žaloby původní žalobkyně ASIANA s.r.o. byla plně legitimovaná k uplatnění nároku na náhradu škody. Právo pozbyla v okamžiku, kdy na základě uzavřené smlouvy o postoupení pohledávky vstoupila do jejího postavení společnost ASIANA Transport s.r.o., která byla nadále aktivně legitimovaná k vymáhání nároků původně uplatněného společností ASIANA, spol. s r.o., to je vedle svého nároku na zaplacení částky 3.419.164 Kč z titulu ušlého zisku a 2.477.077,655 Kč z titulu skutečné škody i k vymáhání skutečné škody původně svědčící ASIANA, spol. s r.o. ve výši 2.477.077,655 Kč a z titulu jejího nároku na náhradu ušlého zisku ve výši 8.022.922,345 Kč. Ke dni rozhodnutí soudu je žalobkyně aktivně legitimovaná nejen ve vztahu k nárokům, které původní žalobou uplatnila ona, ale také

k nárokům, které původní žalobou uplatnila žalobkyně ASIANA, spol. s r.o. Jinak řečeno, žalobkyni svědčí aktivní legitimace k náhradě škody v celkové výši 16.396.242 Kč. Soud prvního stupně již v řízení pravomocně přiznal částku 706.183 Kč, a pokud byla skutečná škoda v řízení prokázána pouze ve výši 286.528 Kč, pak z titulu skutečné škody již nebylo možno přiznat částku vyšší. Nárok na náhradu ušlého zisku byl prokázán znaleckými posudky v celkové výši 11.442.087 Kč a vzhledem ke skutečnosti, že předmětem žaloby zůstalo právo na zaplacení částky 15.690.059 Kč, bylo třeba vyhovět nároku na zaplacení ušlého zisku ve výši 11.022.432 Kč a ve zbytku žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Pokud jde o přiznané úroky z prodlení, soud prvního stupně konstatoval, že žalovaná byla k náhradě škody vyzvána dne 25. 11. 2011 s tím, že žalobkyně stanovila termín plnění do 29. 11. 2011, a pokud se žalobkyně domáhá úroku z prodlení od 30. 11. 2011, pak je její nárok opodstatněný. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil jednak aplikací ustanovení § 150 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 149 odst. 1 o. s. ř., uvedl, že s ohledem na poměr úspěchu a neúspěchu ve věci by žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřislušelo, kdy úspěch a neúspěch byl v poměru 50 % na 50 %, nicméně s poukazem na ustanovení § 150 o. s. ř. s tím, že se jednalo o nárok, který je odvislý co do výše na znaleckém posouzení věci, přiznal náklady řízení žalobkyni, a to v plné výši.

2. Proti tomuto rozsudku, a to výslovně proti výrokům I., III. a IV. podala včas odvolání žalovaná. Poukázala na skutečnost, že předcházející rozsudky krajského soudu ze dne 19. 5. 2020 a Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 2. 2021 byly zrušeny a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení pouze z důvodů spočívajících v řešení otázky procesního práva týkající se účinků procesních úkonů jednoho účastníka řízení na postavení jiného účastníka řízení stojícího na téže straně sporu v tzv. samostatném společenství. Ve zbývajícím rozsahu pak nebyl rozsudek krajského soudu ani rozsudek vrchního soudu zpochybněn. V mezidobí od vyhlášení rozsudku krajského soudu ze dne 19. 5. 2020 do vyhlášení napadeného rozsudku krajského soudu nenastala žádná změna skutkových okolností nebo jiných relevantních skutečností, která by mohla zapříčinit neaplikovatelnost dříve vysloveného právního názoru. Odkazuje na zákonnou úpravu vázanosti soudů svými rozhodnutími, která je obsažena v ustanovení § 156 odst. 3 o. s. ř. a v § 170 odst. 1 o. s. ř. a zdůrazňuje, že soud je povinen respektovat právní názor, který v téže věci vyslovil dříve, kdy jediným relevantním důvodem odchylení se od něj může být podstatná změna obsahu skutkového základu, která by zapříčinila vlastní neaplikovatelnost takového dříve vysloveného právního názoru. V napadeném rozsudku soud prvního stupně uzavřel, že ke dni 4. 7. 2012 svědčila aktivní legitimace k nároku na náhradu škody ASIANE Transport s.r.o., tedy současná žalobkyně je ke dni rozhodnutí soudu aktivně legitimovaná nejen ve vztahu k nárokům, které původní žalobou uplatnila ona, ale také k nárokům, které původní žalobou uplatnila žalobkyně a) ASIANA, spol. s r.o. Uvedený závěr je v přímém rozporu s předchozím právním názorem ohledně aktivní legitimace žalobkyně ve vztahu k jejímu původně uplatněnému nároku, vyjádřeným Krajským soudem v Brně a Vrchním soudem v Olomouci. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 19. 5. 2020 uzavřel, že ASIANA Transport s.r.o. v době uplatnění žaloby žádnou pohledávkou nedisponovala, proto ke své původní žalobou uplatněné částce 10.500.000 Kč nemohla být v tomto soudním řízení úspěšná. ASIANA Transport s.r.o. při aplikaci § 107a o. s. ř., kdy nešlo o záměnu účastníků řízení podle § 92 o. s. ř., vstoupila do pozice ASIANA, spol. s r.o. pouze co do rozsahu pohledávky ASIANA, spol. s r.o. uplatněné žalobou v tomto řízení. Tento právní závěr byl potvrzen i odvolacím soudem v rozsudku ze dne 4. 2. 2021. Soudy v rámci svých předchozích řízení uzavřely, že žalobkyně nebyla aktivně legitimována ve vztahu k pohledávce, kterou žalobou uplatnila s tím, že tento nedostatek nemohl být odstraněn postupem podle § 107a o. s. ř. Od vyhlášení rozsudku krajského soudu ze dne 19. 5. 2020 a rozsudku vrchního soudu ze dne 4. 2. 2021 nedošlo ke změně skutkových okolností, které by odůvodnily změnu tohoto právního názoru a Krajský soud v Brně je vázán svým předchozím právním posouzením, stejně tak i právním posouzením Vrchního soudu v Olomouci. Odchylení se od tohoto právního názoru není v napadeném rozsudku odůvodněno. Dále namítala, že skutkové zjištění v napadeném rozsudku spočívající v tom, že žalobkyně

a společnost ASIANA, spol. s r.o. uplatnily žalobou nárok na náhradu ušlého zisku ve výši 8.022.922,345 Kč a nárok na náhradu škody ve výši 2.477.077,655 Kč, je v rozporu se závěry, které v souvislosti s výší uplatněného nároku v rámci předchozích řízení vyjádřil Krajský soud v Brně a Vrchní soud v Olomouci, rovněž i Nejvyšší soud. Jak soud prvního stupně, tak soud odvolací ve svých předcházejících rozhodnutích konstatovaly, že každá z žalobkyň uplatnila polovinu nároku, tedy 10.500.000 Kč, pak tento nárok sestává ze skutečné škody ve výši 5.746.587 Kč a škody z titulu ušlého zisku ve výši 5.023.413 Kč. Napadený rozsudek krajského soudu vyvolává právní nejistotu účastníků, je posílen i nedostatečným a absentujícím zdůvodněním, ze kterého by bylo možné dovést nově vyjádřené právní závěry Krajského soudu v Brně. Soudu prvního stupně dále vytykala nesprávnou aplikaci moderačního práva dle ustanovení § 150 o. s. ř. při rozhodování o náhradě nákladů řízení. Výklad ustanovení § 150 o. s. ř. soudu prvního stupně, který uvedl, že podle této právní úpravy může přiznat celkové náklady řízení, není možné ze znění zákona dovést, a to ani ve světle relevantní judikatury Ústavního a Nejvyššího soudu. Krajský soud o aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. rozhodl v rozporu s jeho účelem, a to na základě nezákonného extenzivního výkladu, který nemá oporu v samotném znění zákona. Pokud měl Krajský soud v Brně v plánu aplikovat ustanovení § 150 o. s. ř., tedy použít moderační právo, pak byl povinen umožnit žalované, aby se k tomuto záměru soudu vyjádřila. Soud prvního stupně však žalované prostor k vyjádření neposkytl. Namítala, že není zřejmé, proč Krajský soud v Brně se rozhodl posoudit otázku náhrady nákladů řízení rozdílně, ve vztahu k nákladům řízení vzniklých účastníkovi řízení, když se rozhodl pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. a ve vztahu k nákladům řízení vzniklých státu rozhodl podle poměru úspěchu účastníků ve sporu. Rozdílné právní posouzení otázky nároku na náhradu nákladů řízení soud neodůvodnil. Dále zdůraznila, že pokud byl předcházející rozsudek soudu prvního stupně odklizen a nyní odvoláním napadený rozsudek odkazuje ohledně rozhodných skutkových okolností tohoto případu na předmětný zrušený rozsudek, pak v tom spočívá nezákonnost napadeného rozsudku. Rozhodnutí soudu prvního stupně považuje za překvapivé. Navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v odvoláním napadené části zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

3. Žalobkyně ve svém vyjádření k podanému odvolání navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně v odvoláním nenapadené části jako věcně správného. Ve vztahu k námitce odvolatelky stran vázanosti soudu prvního stupně předchozím právním posouzením věci poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 9. 2014 sp. zn. 30 Cdo 949/2014, v němž Nejvyšší soud konstatoval, že odvolací soud není vázán dřívějším právním názorem, neboť ze žádného ustanovení občanského soudního řádu nelze dovést, že by odvolací soud nemohl již jednou vyslovený právní názor ve věci v pozdějším odvolacím řízení změnit. Totéž plně platí i pro soud prvního stupně. Řešení otázky aktivní legitimace žalobkyně bylo soudy opakovaně revidováno. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku respektoval finální závěry, k nimž soudy vyšších stupňů dospěly. Stěžejní v tomto ohledu jsou závěry, že žalobkyně a společnost ASIANA, spol. s r.o. uplatnily, každá samostatně, žalobou nárok na náhradu škody ve výši 10.500.000 Kč, společnost ASIANA, spol. s r.o. postoupila dne 4. 7. 2012 celou svou pohledávku na náhradu škody za žalovanou na žalobkyni a žalobkyně tedy k tomuto dni nabyla aktivní legitimaci k vymáhání dané pohledávky, kdy Nejvyšší soud konkrétně ve svém rozsudku k tomu uvedl: „žalobkyně podle hmotného práva nabyla pohledávku původní žalobkyně v důsledku uzavření smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 4. 7. 2012, dále to byla výlučně žalobkyně, kdo se svým nárokem uplatněným žalobou procesně disponoval, nejprve uplatněný nárok rozšířila o 2.395.464 Kč, poté jej vzala zpět o 6.999.622 Kč, nároku na zaplacení 10.500.000 Kč uplatněného společností ASIANA se výše uvedené procesní úkony žalobkyně nedotkly. Žalobkyně vstoupila s účinností ke dni 20. 1. 2020 ve vztahu k části pohledávky ve výši 10.500.000 Kč uplatněné společností ASIANA, spol. s r.o. do procesního postavení společností ASIANA, spol. s r.o. postupem podle § 107a o. s. ř. Soud prvního stupně tedy zcela správně a v souladu s rozsudkem Nejvyššího soudu konstatoval, že ASIANA Transport s. r.o. je ke dni

rozhodnutí soudu aktivně legitimovaná nejen ve vztahu k nárokům, které původní žalobou uplatnila, ale také k nárokům, které původní žalobou uplatnila původní žalobkyně a) ASIANA, spol. s r.o. S ohledem na prokázané postoupení vymáhané pohledávky na žalobkyni a na vstup žalobkyně do procesního postavení společnosti ASIANA, spol. s r.o. k jiným závěrům dospět nemohl. Dodává, že § 92 odst. 2 o. s. ř. nebyl v řízení aplikován a ani být aplikován nemohl. Nejvyšší soud ve svém rozsudku konstatoval, že ve vztahu k části nároku na náhradu škody ve výši 10.500.000 Kč uplatněnému společností ASIANA, spol. s r.o. vstoupila žalobkyně do procesního postavení společnosti ASIANA, spol. s r.o. nikoliv postupem podle § 92 odst. 2, ale postupem podle § 107a o. s. ř. Druhou část nároku na náhradu škody ve výši 10.500.000 Kč uplatnila v řízení od samého počátku žalobkyně, která z řízení nikdy nevystoupila a nikdy nenavrhovala, aby na její místo vstoupil někdo jiný. Dále uvedla, že krajský soud se v napadeném rozsudku neodchýlil ani od závěrů týkajících se výše nároku na náhradu škody uplatněného žalobkyní a společností ASIANA, spol. s r.o. Soudy všech stupňů správně uváděly, že žalobkyně a společnost ASIANA, spol. s r.o. uplatnily v řízení celkem nárok na náhradu škody ve výši 21.000.000 Kč, který se sestával jednak ze zmařených nákladů na zahájení provozu linky Praha - Brno ve výši 4.954.155 Kč a z nároku na náhradu ušlého zisku jednak za provozní ztrátu vzniklou společností ASIANA, spol. s r.o. v období jejího působení na relevantním trhu ve výši 5.999.019 Kč a ušlý zisk společnosti ASIANA s.r.o. po jejím vytlačení z relevantního trhu ve výši 10.046.826 Kč. Pokud uplatnila každá z žalujících nárok na zaplacení poloviny těchto částek, uplatnila každá nárok na náhradu zmařených nákladů ve výši 2.477.077,50 Kč a nárok na náhradu ušlého zisku vzniklé společnosti ASIANA, spol. s r.o. za dobu jejího působení na trhu ve výši 2.999.509,50 Kč a ušlého zisku po společnosti ASIANA, spol. s r.o. po jejím vytlačení z trhu ve výši 5.023.413 Kč. Žalobkyně s uplatněným nárokem následně procesně disponovala a po částečném rozšíření a částečném zpětvzetí žaloby se domáhala zmařených nákladů ve výši 2.477.077,50 Kč a ušlého zisku v celkové výši 3.419.164,50 Kč. Celkem žalobkyně uplatňovala ke dni vydání napadeného rozsudku nárok na náhradu zmařených nákladů ve výši 4.954.155 Kč a nárok na náhradu ušlého zisku ve výši 11.442.087 Kč. Shrnuje, že závěr soudu prvního stupně o výši uplatněného nároku na náhradu škody a jeho jednotlivých částí plně odpovídá jak žalobě žalobkyně a společností ASIANA, spol. s r.o., tak následným procesním úkonům učiněným žalobkyní. Námitku žalované, že soud prvního stupně aplikoval § 150 o. s. ř. v rozporu s jeho účelem a že neměl dostatečný prostor se k aplikaci § 150 o. s. ř. vyjádřit, považuje za nedůvodnou. Uvedla, že soud prvního stupně postupoval správně, když ve smyslu praxe Ústavního soudu nerozhodl o nákladech řízení jen mechanickým posuzováním výsledků sporu bez komplexního zhodnocení rozhodnutí v meritu věci a v souladu s touto praxí přihlédl k tomu, že nárok na odškodnění jednoznačně existoval a byl dostatečně prokázán a že to byla žalobkyně, kdo důvodně bránil své subjektivní právo nebo právem chráněný zájem a kdo by měl mít právo na náhradu nákladů, jež při této procesní činnosti účelně vynaložil proti účastníku, jenž do jeho právní sféry bezdůvodně zasahoval. Využil-li § 150 o. s. ř., využil ho právě k těmto účelům, k nimž má sloužit, to je k dosažení spravedlnosti pro účastníky řízení.

4. Odvolací soud poté, co dospěl k závěru, že odvolání je podáno včas, osobou oprávněnou, má náležitosti stanovené ustanovením § 205 odst. 1 o. s. ř. a obsahuje relevantní odvolací důvody, přezkoumal napadený rozsudek v odvoláním napadené části, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a po jednání ve věci dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
5. Stran zjištění z obsahu spisu odkazuje odvolací soud na odůvodnění svého předcházejícího rozhodnutí č. j. 4 Cmo 170/2002-1338 ze dne 4. 2. 2020. Označeným rozsudkem odvolací soud potvrdil rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1193 ze dne 19. 5. 2020 a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1193 ze dne 19. května 2020 rozhodl tak, že žalovanou zavázal k povinnosti zaplatit žalobkyni částku 706.183 Kč s příslušenstvím (výrok I.), žalobu na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobkyni částku 15.690.059 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok II.)

a ve výrocích III. a IV. rozhodl o nákladech řízení a nákladech státu. Proti shora označenému rozsudku Vrchního soudu v Olomouci podali dovolání oba účastníci. Dovolání žalované bylo odmítnuto a k dovolání žalobkyně Nejvyšší soud rozsudkem č.j. 23 Cdo 1995/2021-1411 zrušil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 2. 2021 ve výroku I., a to v rozsahu, v jakém byly potvrzeny výroky II., III. a IV. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 5. 2020 a ve výroku II. a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 5. 2020 ve výrocích II., III. a IV. a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení. Nejvyšší soud shledal dovolání žalobkyně přípustným pro řešení otázky procesního práva týkající se účinků procesních úkonů jednoho účastníka řízení na postavení jiného účastníka řízení stojícího na téže straně sporu v tzv. samostatném společenství, neboť odvolací soud se při řešení této otázky odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Nejvyšší soud konstatoval, že v daném případě vzala žalobkyně částečně zpět žalobu v rozsahu částky 6.999.622 Kč na náhradu ušlého zisku svým podáním ze dne 30. 6. 2014. O zastavení řízení v rozsahu tohoto zpětvzetí bylo rozhodnuto pravomocně ke dni 28. 1. 2015 usnesením soudu prvního stupně ze dne 7. 1. 2015 č. j. 25 Cm 141/2011-174. Stalo se tak v době, kdy se původní žalobkyně společnost ASIANA, spol. s r.o. stále účastnila řízení vedle žalobkyně jako samostatný společník na straně žalující se svým nárokem uplatněným žalobou na zaplacení náhrady škody způsobené jednáním žalované ve výši 10.500.000 Kč. Účast společnosti ASIANA, spol. s r.o. v řízení skončila až ke dni 20. 1. 2020, kdy nabylo právní moci usnesení soudu prvního stupně ze dne 26. 9. 2019 č.j. (17) 25 Cm 141/2011-1155, čímž na místo původní žalobkyně společnosti ASIANA spol. s r.o. v rozsahu jí uplatněného práva na náhradu škody ve výši 10.500.000 Kč vstoupila podle § 107a o. s. ř. žalobkyně. Ze závěru odvolacího soudu, že účast společnosti ASIANA spol. s r.o. v řízení skončila ke dni 20. 1. 2020, plyne, že v době částečného zpětvzetí žaloby učiněné podáním žalobkyně ze dne 30. 6. 2014 mohla žalobkyně jako tzv. samostatný společník vzít žalobu zpět pouze ve vztahu ke svému vlastnímu nároku na náhradu škody, jež sama svojí žalobou uplatnila. Tento procesní úkon žalobkyně nemohl mít žádný vliv na nárok na náhradu škody uplatněný žalobou druhé žalobkyně v postavení tzv. samostatného společníka společnosti ASIANA spol. s r.o., která se v té době stále účastnila řízení o svém nároku na náhradu škody. Zdůraznil, že na věci nic nemění ani to, že v době částečného zpětvzetí žaloby již žalobkyně podle hmotného práva nabyla pohledávku původní žalobkyně v důsledku uzavření smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 4. 7. 2012. Skutečnost, že tzv. samostatný společník tvrdí a prokazuje, že je již aktivně legitimován k uplatnění pohledávky, jež byla uplatněna jiným tzv. samostatným společníkem, nemá vliv na vzájemný procesní vztah těchto společníků. Soud prvního stupně ve věci nařídil jednání a rozhodl odvoláním napadeným rozsudkem, jež odůvodnil, jak uvedeno shora.

6. V posuzované věci se žalobkyně spolu se společností ASIANA spol. s r.o. domáhala náhrady škody způsobené narušením hospodářské soutěže na trhu provozování autobusové linky na trase Praha - Brno a zpět, zneužitím dominantního postavení ze strany žalované, dlouhodobým uplatňováním nepřiměřeně nízkých cen od 1. 12. 2007 do 1. 3. 2008 a souvisejícím jednáním v nekalé soutěži, v důsledku čehož byla společnost ASIANA, spol. s r.o. nucena opustit relevantní trh. Škoda žalobkyněmi v žalobě vyčíslená v částce 21.000.000 Kč spočívala ve specifikovaných a zmařených nákladech vynaložených společností ASIANA spol. s r.o. na vstup na trh a v ušlém zisku, jednak ve formě provozní ztráty při provozování autobusové linky a jednak v ušlém zisku po ukončení provozu.
7. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná se vytýkaného jednání dopustila, byla prokázána i příčinná souvislost mezi tímto jednáním a škodou, která společnosti ASIANA spol. s r.o. vznikla. Rovněž byla prokázána výše škody na ušlém zisku v částce 11.442.087 Kč a skutečná škoda na zmařených nákladech vynaložených společností ASIANA spol. s r.o. v částce 286.528 Kč. V tomto směru odkazuje odvolací soud jednak na odůvodnění napadeného rozsudku a rovněž také na své předcházející rozhodnutí ze dne 4. února 2021 č. j. 4 Cmo 170/2020-1338.

8. Soud prvního stupně se v souladu se závěry Nejvyššího soudu zabýval otázkou účinků procesních úkonů jednoho účastníka řízení na postavení jiného účastníka řízení stojícího na téže straně sporu v tzv. samostatném společenství. V návaznosti na to také posoudil otázku věcné aktivní legitimace žalobkyně. Jeho závěry jsou zcela správné a v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího soudu.
9. Soud prvního stupně učinil správný závěr stran účinků úkonů učiněných pouze žalobkyní v době, kdy ASIANA spol. s r.o. byla účastníkem řízení, to je do 20. 1. 2020, kdy její účast v tomto řízení skončila, neboť nabylo právní moci usnesení soudu prvního stupně ze dne 26. 9. 2019 č. j. (17) 25 Cm 141/2011-1155 ve spojení s usnesením odvolacího soudu ze dne 17. 12. 2019 č. j. 4 Cmo 155/2019-1174, čímž namísto původní žalobkyně společnosti ASIANA, spol. s r.o. v rozsahu jí uplatněného práva na náhradu škody ve výši 10.500.000 Kč vstoupila podle § 107a o. s. ř. žalobkyně. Žalobkyně ASIANA Transport s.r.o. v průběhu řízení rozšířila nárok na náhradu škody podáním ze dne 5. 7. 2012 o 2.395.864 Kč a následně podáním ze dne 30. 6. 2014 vzala žalobu zpět ohledně částky 6.999.622 Kč. Společnost ASIANA spol. s r.o. uplatnila svůj nárok na náhradu škody v částce 10.500.000 Kč a s tímto nárokem nedisponovala. Žalobkyně se tak po dispozicích se svým nárokem domáhala částky 5.869.242 Kč a společnost ASIANA, spol. s r.o. částky 10.500.000 Kč.
10. Po zahájení řízení žalobkyně uzavřely smlouvu o postoupení pohledávky dne 4. 7. 2012, touto smlouvou společnost ASIANA spol. s r.o. postoupila celou pohledávku na náhradu škody na žalobkyni, to je ASIANA Transport s.r.o.
11. Žalobkyně tak nabyla aktivní legitimaci k pohledávce na náhradu škody dne 4. 7. 2012, a to uvedenou smlouvou o postoupení pohledávky. Žalobkyni od tohoto data svědčila aktivní legitimace, jak k nárokům, které sama žalobou uplatnila, tak také k nárokům, které žalobou uplatnila společnost ASIANA ve výši 10 500 000 Kč. Soud prvního stupně správně uzavřel, že v řízení bylo prokázáno, že škoda vznikla společností ASIANA, spol. s r.o. jako provozovatelce předmětné autobusové linky Praha - Brno - Praha v rozhodném období. K datu podání žaloby byla původní žalobkyně ASIANA, spol. s r.o. aktivně legitimována k uplatnění celého nároku na náhradu škody. Aktivní legitimaci původní žalobkyně ASIANA, spol. s r.o. pozbyla uzavřením smlouvy o postoupení pohledávky na žalobkyni. Žalobkyně ASIANA Transport s.r.o. ke dni rozhodnutí soudu prvního stupně je aktivně legitimována nejen ve vztahu k nárokům, které v řízení uplatnila, ale také k nárokům, které byly žalobou uplatněny společností ASIANA, spol. s r.o. Žalobkyni tak svědčí aktivní legitimace k náhradě škody, a to jak škody skutečné, tak škody z titulu ušlého zisku v celkové výši 16 396 242 Kč.
12. Za správnou je nutno považovat také závěrečnou úvahu soudu prvního stupně, že za situace, kdy již žalobci byla pravomocně přiznána částka 706 183 Kč, skutečná škoda byla prokázána ve výši 286 528 Kč, ušlý zisk byl prokázán znaleckým posudkem v celkové výši 11 442 087 Kč a předmětem řízení zůstala částka 15 690 059 Kč, byl žalobcem uplatněný nárok na náhradu škody ve formě ušlého zisku ve výši 11 022 432 Kč důvodným, proto v tomto rozsahu soud žalobě správně vyhověl. V podrobnostech odkazuje odvolací soud v tomto směru na správné odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně.
13. Pokud žalovaná v odvolání namítala, že napadené rozhodnutí soudu prvního stupně je nezákonné, neboť odkazuje na takzvaně odklizené rozhodnutí, pak s tím souhlasit nelze. Rozsudek soudu prvního stupně, na nějž je v odůvodnění napadeného rozsudku soudem prvního stupně odkazováno, byl rozsudkem Nejvyššího soudu zrušen pouze zčásti, a to ve výroku II. a v závislých výrociích o nákladech řízení a nákladech státu, přičemž ve výroku I. nabyl právní moci. Nelze tedy říci, že by šlo o odklizené rozhodnutí, na něž by nebylo možno odkázat.
14. Žalovaná v odvolání dále namítala, že soud prvního stupně nepřipustně změnil právní názor ohledně aktivní legitimace společnosti ASIANA Transport s.r.o., a to aniž by bylo provedeno

jakékoliv dokazování či změněn skutkový stav věci a jeho rozhodnutí je překvapivé. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 949/2014 ze dne 3. září 2014 přijal a odůvodnil závěr, podle něhož odvolací soud není vázán svým dřívějším právním názorem v dané věci, neboť ze žádného ustanovení občanského soudního řádu nelze dovodit, že by odvolací soud nemohl již jednou vyslovený právní názor ve věci v pozdějším odvolacím řízení změnit. Uvedený závěr lze nepochybně vztáhnout i na rozhodnutí soudu prvního stupně. Pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že společnost ASIANA Transport s.r.o. (žalobkyně) aktivní legitimaci k uplatněnému nároku nabyla ke dni 4. 7. 2012, pak je jeho názor vyslovený v napadeném rozhodnutí zcela správný. Pokud v předcházejícím rozhodnutí o aktivní legitimaci společnosti ASIANA Transport s.r.o. bylo uvažováno jinak, pak tyto závěry vyplývaly jednak z nesprávného posouzení procesních úkonů žalobkyň a s tím i související nesprávné interpretace účinků smlouvy o postoupení pohledávky na uplatněné nároky. Napadenému rozsudku nelze vytýkat ani překvapivost, neboť tato vada zatěžuje rozhodnutí, jejichž vydáním je účastník řízení zbaven možnosti skutkově a právně argumentovat tím, že z pohledu předcházejícího řízení originálním způsobem posuzují rozhodovanou věc (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2015 sp. zn. 32 Cdo 4096/2013, sp. zn. 22 Cdo 1114/2016 ze dne 18. 10. 2016). To o rozsudku soudu prvního stupně neplatí, neboť problematika věcné aktivní legitimace žalobkyně byla řešena takřka v celém řízení, přičemž úvahy soudu prvního stupně vyslovené v napadeném rozsudku navazovaly na argumentaci předestřenou žalobkyní při jednání Krajského soudu v Brně dne 19.5.2020, také v jejím podání ze dne 19. června 2020, k nimž se žalovaná měla možnost v průběhu řízení vyjádřit. Pro účastníky tedy nemohl být závěr soudu prvního stupně objektivně neočekávatelným (eventuální subjektivní překvapivost rozsudku soudu prvního stupně přitom relevantní není - srovnej usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 5. 2010 sp. zn. II. ÚS 1291/10). Odvolací námitka žalované tedy důvodná není.

15. Ze všech důvodů shora uvedených odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
16. Odvolací soud přezkoumal výrok o nákladech řízení a přisvědčil odvolateli v tom, že soud prvního stupně nesprávně o nákladech řízení rozhodl za použití ustanovení § 150 o.s.ř. Předmětné ustanovením je možno aplikovat pouze tehdy, pokud by žalobkyni příslušela náhrada nákladů řízení v plné výši, ale z důvodů vyplývajících z tohoto ustanovení by nebylo možné jí tyto náklady přiznat. Ustanovení upravuje tzv. moderační právo soudu. V posuzované věci bylo nutno o nákladech řízení rozhodnout podle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a dle ustanovení § 146 odst. 2 věta první o.s.ř.
17. Podle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.
18. Podle ustanovení § 146 odst. 2 věta první o.s.ř. jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady.
19. V daném případě předmětem řízení byl nárok, jehož výše závisela na znaleckém posudku. V průběhu řízení žalobkyně nárok omezila, a to o částku 6 999 622 Kč, kdy v tomto rozsahu vzala žalobu zpět bez toho, že by žalovaná v této výši její nárok uspokojila, což znamená, že v tomto rozsahu žalobkyně zavinila, že řízení muselo být zastaveno. Úspěch žalobkyně je tedy dán výší uplatněného nároku po jeho zpětvzetí, to je 16 396 242 Kč, neúspěšná byla v části, ohledně níž bylo řízení zastaveno, to je 6 999 622 Kč. Vyjádřeno procenty, úspěšná byla žalobkyně v 70 %, neúspěšná ve 30 %. Po odečtení úspěchu a neúspěchu je jí třeba přiznat 40 % nákladů řízení. Náklady řízení žalobkyně sestávají z odměny za právní zastoupení, z cestovného, z náhrady za promeškaný čas, z náhrady za zaplacené soudní poplatky a dále k nim patří záloha na náklady znaleckého posudku. Výši nákladů řízení soud prvního stupně nestanovil zcela správně. V nesprávné výši stanovil výši odměny za 1 úkon právní služby za prvních 8 úkonů, kdy

správně výše odměny činí 53 660 Kč. Odměnu za další úkony právní služby učiněné po rozhodnutí soudu prvního stupně o částečném zpětvzetí žaloby stanovil ve správné výši 50 860 Kč. Žalobkyni tak přísluší odměna v sazbě mimosmluvní odměny 53 660 Kč za 7 úkonů právní služby, to je žaloba, příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, podání předžalobní výzvy, replika k vyjádření žalovaného a návrh na procesní nástupnictví, účast u jednání před soudem prvního stupně 5. 3. 2014, doplnění skutkových tvrzení žalobkyně a další doplnění skutkových tvrzení na výzvu soudu, dále pak odměna ve výši půl úkonu, a to za návrh na přerušování řízení a návrh na pokračování v řízení, kdy se jedná o procesní podání, soud prvního stupně za tyto úkony nesprávně přiznal odměnu v celé výši. Celkem tak za těchto 9 úkonů právní služby činí odměna 482 940 Kč, kdy se jedná o úkony, které byly žalobkyní učiněny do rozhodnutí soudu prvního stupně o částečném zastavení řízení. Dále přísluší žalobkyni odměna za 28 úkonů právní služby po 50 860 Kč. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně žalobkyni nepřiznal odměnu za tři úkony, a to žádost o nařízení jednání založené na čísle listu 286, další žádost žalobkyně o nařízení jednání na čísle listu 1184 a doplnění závěrečné řeči založené na čísle listu 1 320 Kč, neboť se nejedná o účelně vynaložené náklady řízení, za něž by příslušela odměna. Přiznal však žalobkyni odměnu za odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, a to proti zamítavému výroku co do částky 4 009 450,43 Kč, kdy odměna za tento úkon činí 24 340 Kč. Pokud jde o odměnu za ostatní úkony, odkazuje odvolací soud na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Celkem pak za uvedených 28 úkonů odměna činí 1 826 840 Kč, k tomu 37 režijních paušálů po 300 Kč, to je 11 100 Kč. Dále žalobkyni přísluší náhrada cestovního, jehož výše nebyla soudem prvního stupně stanovena správně, a to ve správné výši 21 363,26 Kč za cestu k jednání 5. 3. 2014 Praha Brno a zpět (414 km, spotřeba 5,7 litru na 100 km, cena nafty 36 Kč/l, opotřebením 3,70 Kč/km) ve výši 2 381,33 Kč (vyhláška č. 435/2013 Sb.), cestovné k jednání 17. 4. 2018, 28. 6. 2018, 11. 12. 2018 a 20. 12. 2018 Praha Brno a zpět (4krát 414 km, spotřeba 5,7 litru na 100 km, 5 × cena nafty 29,80 Kč/litr, opotřebením 4 Kč/kilometr), kdy cestovné ke každému z těchto jednání činí částku 2 392,83 Kč (vyhláška č. 436/2017 Sb.) cestovné k jednání 19. 5. 2020 Praha Brno a zpět (414 km, spotřeba 5,7 litru na 100 km, cena nafty 31,80 Kč/litr, opotřebením 4,20 Kč/kilometr) 2 489,22 Kč (vyhláška č. 358/2019 Sb.), cestovné k jednání dne 28. 1. 2021 Praha Olomouc a zpět (562 km, spotřeba 5,7 litru/100 km, cena nafty 27,20 Kč/litr, opotřebením 4,40 Kč/kilometr) 3 344,12 Kč – vyhláška č. 358/2019, cestovné k jednání 4. 2. 2021 Praha Olomouc a zpět vlakem v částce 520 Kč a cestovné k jednání 13. 12. 2022 Praha Brno a zpět (414 km, spotřeba 5,7 litru/100 km, cena nafty 47,10 Kč/litr, opotřebením 4,70 Kč/kilometr) 3 057,27 Kč (vyhláška č. 436/2017 Sb.). Žalobkyni přísluší náhrada za promeškaný čas a náhrada za 21 % DPH z částky 1 868 503,26 Kč ve výši 392 385,69 Kč. Náklady řízení žalobkyně se dále sestávají ze zaplacených soudních poplatků v celkové výši 1 104 269 Kč a ze zálohy na náklady znaleckého posudku ve výši 10 000 Kč. Celkem tak náklady řízení žalobkyně činí částku 3 375 157 Kč a při odečtení úspěchu od neúspěchu žalobkyni přísluší 40 % nákladů řízení, což činí částku 1 350 063,18 Kč. Z důvodů shora uvedených odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, tj. ve výroku II., změnil a o nákladech řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

20. Odvolací soud rovněž přezkoumal výrok IV., kterým bylo rozhodnuto o nákladech státu, kdy o těchto nákladech je třeba rozhodnout dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., podle poměru úspěchu a neúspěchu ve věci. Náklady státu činily celkem částku 26 255 Kč. Žalovaný vzhledem k tomu, že byl neúspěšný v 70 %, je povinen zaplatit náklady státu ve výši 18 378 Kč. Žalobkyni k náhradě nákladů státu nebylo možno zavázat, neboť usnesením č. j. (17)25 Cm 141/2011-1280 ze dne 26. 8. 2020 byla žalobkyně osvobozena od soudních poplatků. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. změnil a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, (§ 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.).
21. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalovaná se svým odvoláním úspěšná nebyla, je proto povinna hradit žalobkyni náklady

odvolacího řízení, které sestávají z nákladů právního zastoupení, to je odměny za dva úkony právní služby po 48 740 Kč (vyjádření k odvolání a účast na jednání dne 25. 1. 2024), jeden půl úkon právní služby (účast na vyhlášení rozsudku), tři režijních paušálů po 300 Kč, cestovného za dvě cesty vlakem z Prahy do Olomouce a zpět ve výši 1 536 Kč, náhrady za promeškaný čas za 20 půlhodin po 100 Kč a náhrady za 21% DPH v částce 26 520,06 Kč. Celkem činí tyto náklady částku 152 806,06 Kč (vyhl. č. 177/1996 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné podle § 237 o. s. ř. dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.). Dovolání se podává ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Brně a rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR v Brně.

Olomouc 31. ledna 2024

JUDr. Lenka Dopitová v. r.
předsedkyně senátu